

SLOVENSKO DUŠNO PASTIRSTVO V AVSTRALIJI

SLOVENSKI MISIJON V SYDNEYU:

p. Darko Žnidaršič, OFM,
311-313 Merrylands Road,
Merrylands NSW 2160

Poštne pošiljke na: PO BOX 280,
Merrylands NSW 2160

☎ (02) 9637 7147 Fax (02) 9682 7692

Email: darko@pacific.net.au

www.glasslovenije.com.au/versko-sydney.htm

SLOVENSKI MISIJON V MELBOURNU:

p. mag. Ciril A. Božič, OFM, OAM
19 A'Beckett st., Kew VIC, 3101.

☎ (03) 9853 7787 Faximile (03) 9853 6176;

Email: cirilb@bigpond.com;

Poštne pošiljke na PO Box 197, Kew VIC 3101.

Isti naslov za uredništvo »MISLI«

E-mail: misli@bigpond.com

www.glasslovenije.com.au/versko-melbourne.htm.

SLOVENSKI MISIJON V ADELAIDI:

p. David Šrumpf OFM
Holy Family Slovenian Mission, 51 Young Ave.,
West Hindmarsh, SA 5007

Email: p.david.ofm@gmail.com

☎ (08) 8121 3869, (08) 8346 9674

Za telefonski pogovor prosimo, pokličite v
Melbourne - Kew na zgornje številke.

Poštne pošiljke na: PO Box 156, Welland, SA 5007

Email: slomission.adelaide@gmail.com

www.glasslovenije.com.au/versko-adelaide.htm.

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

- 2 Papež Frančišek: Odkriti lepoto svete maše
- 8 Spominjamo se... Rafael pred 50 leti - Velika noč 1968 (P. Valerijan Jenko OFM, OAM)
- 10 Pirhovanje - 2. aprila 2018
- 11 Janez Madon - p. Serafin Goriški (1829-1918) - ob 100-letnici smrti (p. Darko Žnidaršič OFM)
- 14 Postni čas, veliki teden in velika noč 2018
- 15 Nove orgle pri našem Sv. Rafaelu, 2018
- 20 Prejem zakramentov; Naši pokojni
- 22 Jožko Kragelj, Od postaje do postaje - 9.
- 26 Dobrote in nasveti: Žlikrofi
- 28 Vabilo na praznovanje obletnic naših cerkva
- 29 Slovo od Zofke Brkovec (Danica Petrič)
- 30 Dobra volja naj velja!
- 31 Oglasi, naslovi, velikonočno voščilo
- 32 Molitev papeža Frančiška za mlade

NASLOVNICA: BUDERIM, SUNSHINE COAST, QLD, CERKEV MATERE BOŽJE.

Cerkev je 16.8.1992 blagoslovil brisbanski nadškof msgr. John A. Bathersby in spada v župnijo Stella Maris - Maroochydoore (ust 1978). V tej cerkvi smo obhajali bogoslužja za naše rojake, ki živijo na Sunshine Coast. Ker se je število rojakov zmanjšalo, smo zadnjo sv. mašo obhajali 3.1.2010.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste pomagali pri izdaji nove številke »Rafaela«.

Hvala tudi vsem, ki ste ali še boste dali svoj dar slovenski cerkvi sv. Rafaela, kot pomoč za vzdrževanje cerkve in dvorane.

Hvala vsem sponzorjem, ki so omogočili zrebanje.

RAFAEL je občasno glasilo slovenske cerkve sv. Rafaela v Sydneyu in dušnega pastirstva v NSW, ACT, WA in QLD.
Naslov 311-313 Merrylands Road, 2160 Merrylands, NSW (vagal Warwick Rd.). Poštne pošiljke na PO Box 280, Merrylands, NSW 2160. ☎ (02) 9637 7147, (02) 9682 5478 Faximile (02) 9682 7692 Mobile 0409 074-760;
E-mail darko@pacific.net.au; pater.darko@gmail.com

Rafael, marec 2018

PAPEŽ FRANČIŠEK: "ODKRITI LEPOTO SVETE MAŠE"

Papež Frančišek je med splošno avdienco 8. novembra 2017 začel nov sklop katehez o evharistiji - sveti maši, ki je srce Cerkve. »Za nas kristjane je poglavitno, da dobro razumemo vrednost in pomen svete maše, da bi tako vedno bolj polno živeli naš odnos z Bogom,« je zatrdil in pojasnil: »S temi katehezami, ki jih danes začnemo, bi rad skupaj z vami ponovno odkril lepoto, ki jo skriva obhajanje evharistije, in ki tedaj, ko jo odkrijemo, daje poln smisel življenju vsakega. Marija naj nas spremlja na tej novi poti.«

»Brez nedelje ne moremo živeti«

»Ne smemo pozabiti velikega števila kristjanov po vsem svetu, ki so v dva tisoč letni zgodovini vztrajali vse do smrti, ko so branili evharistijo. In seveda tistih, ki tudi danes tvegajo življenje, da se lahko udeležijo nedeljske maše,« je papež začel katehezo. Leta 304, med Dioklecijanovimi preganjanji kristjanov, so preganjalci ujeli skupino kristjanov na severu Afrike, ko so ti obhajali sveto mašo in jih zaslíševali, zakaj so to počeli, saj so vedeli, da je bilo prepovedano. Odgovorili so: »Brez nedelje ne moremo živeti.« To je pomenilo: če ne moremo obhajati evharistije, ne moremo živeti, naše krščansko življenje bi umrlo.

In dejansko je Jezus rekel svojim učencem: »Če ne jeste mesa Sina človekovega in ne pijete njegove krvi, nimate življenja v sebi. Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan« (Jn 6,53-54).

Tisti kristjani s severa Afrike so bili ubiti, ker so obhajali mašo. Zapustili so nam pričevanje, da se lahko odpovedo zemeljskemu življenju zaradi evharistije, kajti ta nam daje večno življenje, po njej smo soudeleženi v Kristusovi zmagi nad smrtjo. Po papeževih besedah se to pričevanje dotika vseh nas in od nas zahteva odgovor na vprašanje, kaj pomeni za vsakega med nami udeležiti se mašne žrtve in pristopiti h Gospodovi gostiji: »Ali iščemo tisti vrelec, iz katerega vre živa voda za večno življenje, ki iz našega življenja dela duhovno žrtev slave in zahvale in iz nas naredi eno samo telo s Kristusom?« Kot je izpostavil papež, je ravno to **najgloblji smisel svete evharistije – zahvala: »Evharistija pomeni zahvalo. Zahvalo Bogu Očetu, Sinu in Svetemu Duhu, ki nas vključuje in spreminja v svoje občestvo ljubezni.«**

Zavedati se velikega daru evharistije

Sveti oče je pojasnil, da želi v prihodnjih katehezah odgovoriti na nekatera pomembna vprašanja o evharistiji - sveti maši, da bi tako odkrili ali ponovno odkrili, kako po tej skrivnosti vere sije Božja ljubezen.

Na drugem vatikanskem koncilu je papeža in koncilske očete gnala velika želja, da bi kristjani bolje razumevali veličino vere in lepote srečanja s Kristusom. Zato je bilo nujno, da so pod vodstvom Svetega Duha ustrezno prenovili liturgijo,

Letnik 53/1, Velika noč

saj Cerkev iz nje stalno živi in se zaradi nje prenavlja. Osrednja tema, ki so jo postavili koncilski očetje, sta bila liturgično oblikovanje in vzgoja vernikov, ki sta nepogrešljiva pri resnični prenovi. In to je tudi namen tega cikla katehez, ki ga je začel papež Frančišek: »Rasti v zavedanju o velikem daru, ki nam ga je Bog dal z evharistijo.« Evharistija je čudovit dogodek, v katerem Jezus Kristus, ki je naše življenje, postane navzoč. »Udeležiti se maše pomeni še enkrat živeti Gospodovo trpljenje in odrešenijsko smrt. To je teofanija: Gospod postane navzoč na oltarju, da bi bil darovan Očetu za zveličanje sveta.«

Zakaj "kvišku srca" in ne kvišku telefonov?

Papež Frančišek je v nadaljevanju postavil nekaj vprašanj. Na primer: Zakaj naredimo znamenje križa in obudimo kesanje na začetku maše? Zakaj imamo Božjo besedo? Zakaj na neki točki duhovnik, ki vodi bogoslužje, pravi "Kvišku srca"? »Ne pravi: 'Kvišku telefone in fotografirajte,'« je dejal papež in priznal, da ga zelo žalosti, ko med obhajanjem maše na Trgu svetega Petra ali v baziliki vidi veliko telefonov, ki jih v zraku držijo verniki, tudi duhovniki in škofje. »Lepo vas prosim. Maša ni nek spektakel. Sveta maša pomeni, da se srečamo z Gospodovim trpljenjem in vstajenjem. Zato duhovnik pravi: 'Kvišku srca'. Ne pozabite: Nobenih telefonov.«

Dotakniti se in videti Gospoda

Papež je izpostavil, da je zelo pomembno, da se vrnemo k temeljem ter ponovno odkrijemo bistveno po tistem, česar se pri obhajanju zakramentov dotikamo in kar vidimo. Vprašanje apostola Tomaža (prim. Jn 20,25), ali lahko vidi in se dotakne ran žeblijev na Jezusovem telesu, je želja, da bi se dejansko dotaknil Boga, da bi mu veroval. To, kar sveti Tomaž prosi Gospoda, je tisto, kar vsi mi potrebujemo: da bi ga videli in se ga dotaknili, da bi ga tako lahko spoznali. »Zakramenti prihajajo naproti tej človeški potrebi,« je ob koncu kateheze zatrdil sveti oče. **»Zakramenti, evharistično obhajanje pa še prav posebej, so vsi znamenja Božje ljubezni, prednostne poti za srečanje z Njim.«**

SVETA MAŠA JE MOLITEV (Avdienca, 15. novembra 2017)

Sveta maša je molitev. »In še več,« pravi papež, »sveta maša je najizvrstnejša, najvišja, najplemenitejša in istočasno najbolj konkretna molitev, srečanje ljubezni z Bogom po njegovi besedi ter po Jezusovem telesu in krvi.« Sveta maša je srečanje z Gospodom.

Toda najprej moramo odgovoriti na vprašanje: Kaj je pravzaprav molitev? »Molitev je predvsem pogovor, osebni odnos z Bogom. Človek je bil ustvarjen kot bitje, ki je v osebem stiku z Bogom, in najde svojo polno uresničitev samo v srečanju s svojim Stvarnikom. Pot življenja vodi v dokončno srečanje z Gospodom.«

SVETA MAŠA - BITI Z JEZUSOM

Prva Mojzesova knjiga pravi, da je bil človek ustvarjen po podobi in podobnosti Boga, ki je Oče in Sin in Sveti Duh. To je popoln odnos ljubezni, ki je enost. Iz tega lahko razumemo, da smo bili mi vsi ustvarjeni v popolnem odnosu ljubezni, v

stalnem dajanju in prejemanju, da tako najdemo polnost vsega, kar smo. Ko Mojzes pred gorečim grmom zasliši Božji klic, ga vpraša po njegovem imenu. In Bog odgovori: »Jaz sem, ki sem« (2 Mz 3,14). Ta izraz v svoji izvorni obliki izraža navzočnost in naklonjenost. Takoj zatem namreč Bog doda: »Jaz sem Bog tvojega očeta, Bog Abrahamov, Bog Izakov in Bog Jakobov« (2 Mz 3,15). »Tako tudi Kristus, ko kliče svoje učence, jih kliče zato, da bi bili z Njim. To je torej največja milost: doživeti, da je maša, evharistija, privilegirani trenutek, da smo z Jezusom in po Njem z Bogom in brati.«

Del pogovora je tudi tišina

Sveti oče je v nadaljevanju izpostavil, da je molitev, kot vsak pravi pogovor, tudi to, da znamo ostati v tišini, v tišini z Jezusom. V pogovorih namreč obstajajo tudi trenutki tišine. Pripomnil je, da, če pridemo nekaj minut prej k maši, naj bo to trenutek tišine, ko se pripravimo na pogovor, ne pa trenutek za klepetanje: »To je trenutek, da se umirim v srcu in se pripravim na srečanje z Jezusom. Tišina je zelo pomembna.« Pri maši namreč ne gre za nek spektakel, ampak, da se srečamo z Gospodom, ki nas v tišini pripravlja in nas spremlja. »Ostati v tišini skupaj z Jezusom,« je ponovil.

Naučiti se reči 'Oče'

Iz skrivnostne tišine z Bogom privre njegova Beseda, ki odmeva v našem srcu. Jezus sam nas je naučil, kako je zares mogoče biti z Očetom. Evangeliji nam prikazujejo Jezusa, ki se umakne na samotne kraje, da bi molil. Ko učenci vidijo ta njegov tesen odnos z Očetom, začutijo željo, da bi tega bili deležni tudi sami, in Jezusa prosijo: »Gospod, nauči nas moliti« (Lk 11,1). Jezus odgovori, da je prva stvar, ki je potrebna za molitev, ta, da znamo reči Oče. Papež je pojasnil: »Če nisem zmožen Bogu reči Oče, nisem zmožen moliti. Tako preprosto je to. Zato se moramo naučiti reči Oče. Reči Oče pomeni postaviti se v njegovo navzočnost z otroškim zaupanjem. A, da bi se lahko naučili, moramo ponižno priznati, da potrebujemo poduk in preprosto reči: Gospod, nauči me moliti.«

Biti kakor otroci

Naša prva naloga je torej ta: da smo ponižni, se prepoznamo se kot otroci, počivamo v Očetu, mu zaupamo. Da bi vstopili v Božje kraljestvo, je nujno, da postanemo mali kakor otroci: v smislu, da otroci znajo zaupati, da vedo, da nekdo skrbi zanje, kaj bodo jedli, kaj bodo oblekli in tako naprej (prim. Mt 6,25-32). To je prva drža: zaupanje in zaupnost, kakor otroci do staršev. Vedeti, da se te Bog spominja, zate skrbi, skrbi za vse nas.

Pustiti se presenetiti

Druga lastnost, ki je prav tako značilna za otroke, pa je »pustiti se presenetiti«. Otroci vedno postavljajo na tisoče vprašanj, ker hoče odkriti svet. Čudi se tudi nad majhnimi stvarmi, saj je zanj vse novo. »Da bi lahko vstopili v Božje kraljestvo, si moramo dopustiti to, da se čudimo,« je izpostavil papež in postavlja vprašanja: Ali se v svojem odnosu z Gospodom, v molitvi čudimo? Ali pa mislimo, da je molitev

pogovor z Bogom, kakor to počnejo papagaji? Ali dopustimo, da nas Bog preseneti? Kajti ***Bog je Bog presenečenj. Srečanje z Gospodom je namreč vedno živo srečanje, ni »muzejsko srečanje«. To je živo srečanje in mi gremo k maši in ne v nek muzej. Gremo v živo srečanje z Gospodom.***

Roditi se od zgoraj

V nadaljevanju kateheze papež Frančišek spomni na srečanje Jezusa z Nikodemom (gl. Jn 3,1-21). Nikodem gre k Jezusu, da bi ga spoznal. In Gospod mu pravi, da se moramo »roditi od zgoraj«. Kaj to pomeni? Se lahko »ponovno rodimo«? Ali je mogoče vrniti se in doživeti veselje in čudovitost življenja? Kot je zatrdil papež, je to temeljno vprašanje naše vere in to je želja vsakega pravega vernika: želja, da bi se še enkrat rodili, veselje, da bi še enkrat začeli. Ali mi imamo to željo? Ali si želimo ponovno se roditi, da bi se srečal z Gospodom? »Ali si to želite?« To željo namreč z lahkoto izgubimo zaradi tolikih dejavnosti, načrtov, na koncu pa nam ostane malo časa in izpred oči izgubimo, kar je temeljno: naše življenje srca, naše duhovno življenje, naše življenje, ki je srečanje z Gospodom v molitvi.

Gospod se sreča z našo slabotnostjo

V resnici nas Gospod vedno preseneča, ko nam kaže, kako nas ljubi tudi v naših slabostih. »On je namreč pravna daritev za naše grehe, pa ne le za naše, temveč tudi za ves svet« (1 Jn 2,2). »Ta dar, ki je prava tolažba, je dar, ki nam je podarjen po evharistiji, po poročni gostiji, kjer se Ženin sreča z našo slabotnostjo, da bi nas povedel k našemu prvemu klicu, da smo ustvarjeni po Božji podobi in podobnosti. To je evharistija, to je molitev,« je sklenil papež.

SVETA MAŠA JE DARITVENI SPOMIN (Avdienta, 22. november 2017)

»Maša je daritveni spomin (memoriale) na Kristusovo velikonočno skrivnost. Po njej smo soudeleženi pri njegovi zmagi nad grehom in smrtjo; daje polni smisel našemu življenju.« Da bi razumeli vrednost maše, moramo predvsem razumeti svetopisemski pomen pojma spomin (memoriale). Ta »ni le spominjanje dogodkov preteklosti, ampak jih na določen način naredi navzoče in aktualne. Tako tudi Izrael razume svojo osvoboditev iz Egipta: vsakokrat, ko obhaja veliko noč (pasho), so dogodki 'eksodusa' (izhoda iz Egipta) navzoči v spominu vernikov, da bi ti svoje življenje oblikovali po njih« (KKC 1363). Jezus Kristus je s svojim trpljenjem, smrtjo, vstajenjem in vnebohodom veliko noč pripeljal do izpolnitve. »In maša je memoriale (daritven spomin) na njegovo pasho (veliko noč), na njegov eksodus (izhod), ki ga je opravil za nas, da bi nas izpeljal iz suženjstva in nas povedel v obljubljeni deželi večnega življenja.« Kot je poudaril papež, ne gre za navadno obujanje spominov, ampak za veliko več – pomeni narediti navzoče tisto, kar se je zgodilo pred dvema tisočletjema.

Evharistija nas vedno vodi na sam vrh Božjega zveličavnega delovanja. Ko Gospod Jezus za nas postane razlomljen kruh, razliva na nas vse svoje usmiljenje in svojo ljubezen, kakor je to storil na križu. Tako prenavlja naše srce, naše življenje in naše ravnanje, kako vstopamo v odnos z njim in z brati. Drugi vatikanski koncil pravi:

»Vsakokrat ko se na oltarju obhaja daritev križa, s katero je bilo darovano naše velikonočno jagnje, Kristus, se izvršuje delo našega odrešenja« (C 3).

Vstopiti v zmago Vstalega

Vsako obhajanje evharistije je žarek sonca, ki nikoli ne zaide. To sonce je vstali Jezus Kristus. Udeležiti se maše, še posebej v nedeljo, pomeni vstopiti v zmago Vstalega, biti razsvetljeni z njegovo lučjo, ogreti z njegovo toploto. Po daritvi svete maše nas Sveti Duh naredi soudeležene v božanskem življenju. Pri svojem prehodu iz smrti v življenje, iz časa v večnost, Gospod Jezus tudi nas vodi s sabo v veliko noč. Pri sveti maši se z njim združimo: Kristus živi v nas in mi živimo v njem, kakor pravi sveti Pavel: »Dejansko sem po postavi odmrli postavi, da bi živel Bogu. Skupaj s Kristusom sem križan; ne živim več jaz, ampak Kristus živi v meni. Kolikor pa zdaj živim v mesu, živim v veri v Božjega Sina, ki me je vzljubil in daroval zame sam sebe« (Gal 2,19-20).

Kristusova kri osvobaja od smrti

Papež je nadaljeval, da nas Kristusova kri osvobaja smrti in strahu pred smrtjo. Ne osvobaja nas samo fizične smrti, ampak tudi duhovne smrti, ki je zlo, je greh, ki nas zajame vsakokrat, ko pademo kot žrtve našega greha in greha drugih.

Kristus nam ponovno daje življenje. On je polnost življenja. Z vstajenjem je dokončno zmagal smrt in obnovil življenje. Svojo smrt je spremenil v najvišje dejanje ljubezni. Pri sveti maši nam hoče sporočiti to svojo velikonočno in zmagoslavno ljubezen. »Če jo sprejmemo z vero,« pravi sveti oče, »lahko tudi mi zares ljubimo Boga in bližnjega, lahko ljubimo, kakor je on ljubil nas, ko je dal življenje.« Če je Kristusova ljubezen v meni, se lahko v polnosti dam drugemu, z notranjo gotovostjo, da, četudi me bo drugi ranil, jaz ne bom umrl. Brez te gotovosti bi se namreč moral braniti. Mučenci so dali svoje življenje ravno zaradi te gotovosti o Kristusovi zmagi nad smrtjo. »Samo če izkusimo to Kristusovo moč, moč njegove ljubezni, smo zares svobodni v dajanju brez strahu.«

Papež Frančišek je ob koncu kateheze še enkrat poudaril, da maša pomeni vstopiti v Jezusovo trpljenje, smrt, vstajenje in vnebohod. Ko gremo k maši, je tako, kakor da bi šli na Kalvarijo. In če si predstavljamo, da je tam Jezus, ali bomo klepetali, fotografirali, naredili spektakel? Ne, ker je tam Jezus. Ostali bomo v tišini, v joku in tudi v veselju, da smo rešeni. Ko vstopimo v cerkev, da bi obhajali sveto mašo, pomislimo: 'Vstopam v Kalvarijo, ko je Jezus dal svoje življenje zame.' Tako izginejo spektakel, klepetanja, komentiranje in vse tisto, kar nas oddaljuje od maše, od Jezusove zmage.

»Udeležba pri evharistiji nam omogoča vstopiti v velikonočno Kristusovo skrivnost, s tem ko nam pomaga iti z Njim od smrti v življenje. Maša pomeni ponovitev Kalvarije, ni nek spektakel.«

(http://sl.radiovaticana.va/news/2017/11/15/papezeva_kateheza_maša_je_molitev_je_srečanje_z_gospodom/1349023)

SPOMINJAMO SE - RAFAEL pred 50 leti

VELIKA NOČ 1968

(Vol. 3, No. 1, Marec 1968)

VELIKA NOČ! Res primerno ime za ta največji praznik cerkvenega leta. Lepo pove velikonočna hvalnica (ki jo poje diakon pri obredu velikonočne vigilijske), zakaj je ta noč VELIKA, da, največja v letu. Takole poje: "To je noč, v kateri je Kristus verige smrti zdrobil in zmagovalec od mrtvih vstal..." O res presrečna noč, ki je bila edina vredna vedeti za čas in uro, ko je Kristus vstal od mrtvih! To je noč, o kateri je pisano: In noč bo svetla kakor dan. In noč mi bo svetloba v mojem veselju. Te noči torej zakrament prežene zlobo, izmije greh in vrne padlim nedolžnost, žalostnim veselje... O, zares presrečna noč, ki je oropala Egipčane in obogatila Hebrejce. Noč, v kateri se zemeljsko družijo z nebeškim, človeško z božanskim. Prosimo te torej, Gospod, naj ta, tvojemu imenu v čast posvečena sveča vztrajno brez pojemanja preganja te noči temo."

Nobenega praznika niso obhajali pri nas tako slovesno kakor veliko noč, ki ji na vzhodnem Štajerskem pravijo vuzem, v Beli Krajini vuzem, na Krasu pa vazam. Poleg telovske procesije je ni bilo tako slovesne, kakor je vstajenska procesija. Kresovi po gričih, odmevajoče pokanje topičev (možnarjev), slavnostno pritrkavanje od vseh strani - to je od prekmurskih gričev do kraških obal, pa od daljne Zilje do zelene Kolpe, vse to je pomagalo ustvarjati nepopisno praznično razpoloženje, razglašati življenjsko radost zaradi Kristusove zmage nad smrtjo, zaradi odrešenja stvarstva in zaradi konca spokornega posta in mračnega velikega tedna. Seveda je to veselje še povečeval dihalni pomlad v prebujajoči se naravi.

Na veliko noč jutraj po zgodnji maši in vstajenski procesiji, se je družina vrnila na svoj dom in tedaj je bil najprej na vrsti "žegen", ki mu pa na Goriškem pravijo žegnanica. To so jedi, ki so jih nesli v cerkev k blagoslovu na veliko soboto popoldne. "Žegen" je navadno obstojal iz kolača (potice), jagnjeta, pirhov, hrena in sadja. V nekaterih predelih Slovenije spadajo k žegnu še druge jedi, kot na primer oblati, pinca in repni olupki, ki jim pravijo na Dolenjskem "aleluja". Na Gorenjskem je nekoč vsakdo pri žegnu moral imeti pri sebi rdeč spovedni listek. Kdor bi ga ne imel, bi žegna ne smel pokusiti. V Trstu pri sv. Ivanu se je zbrala družina po vrnitvi iz cerkve med deveto in deseto uro k "fruštku": na mizo je prišla juha, v njej košček blagoslovljenega kruha. Sledile so druge blagoslovljene jedi. Otroci so po tej južni raznesli sosedom in sorodnikom "žuco" (žolco) v dar, nato pa so vsi odšli k pozni maši. Skoraj povsod so žegna deležne tudi domače živali.

Prazniki, kakršen je velika noč, so slavili včasih ne samo dva, ampak tudi tri in več dni. Ni še dolgo tega, kar je bil veliki torek še sopraznik. Ponedeljek pa se slavi po svetu še dandanes kot drugi velikonočni praznik. Ljudje, ki zaradi praznične zbranosti velike nedelje dan niso hodili z doma, so se v ponedeljek sprostili. Kot nalašč govori evangelij tega dne o poti vstalega Kristusa v Emavs. Ljudje so na današnji dan že od nekdaj hodili na obiske ali na zabavo. Če so šli na izlet, so pravili: "V Emavs gremo!" Kdor pa je bil namenjen na obisk, kjer ga je čakala "pisanka", je rekel: "Po pisanko grem!" Pisanka je v tem primeru skupno ime za velikonočni dar. Koroška in štajerska posebnost je, da na veliki ponedeljek botri obdarujejo svoje krščence in birmance. V celjski okolici so otroci včasih hodili voščit svojim botrom vesele praznike.

Največja zanimivost in veselje za mladino pa je bila že na velikonočno ne-

deljo, posebno pa v ponedeljek dopoldne, sekanje pomaranč, pirhov in "turčanje", "valinčanje" ali "trkljanje".

Znano je, da izhaja ime "bela" nedelja iz starokrščanskih časov. Ves teden po veliki noči so prihajali novokrščenci v belih oblačilih v cerkev. V nedeljo so ta oblačila odložili, odtod je ostalo ime. Marsikje na Slovenskem je bela nedelja res "mala velika noč". Slavnostni jedilnik se ponovi, le da jedila niso več blagoslovljena. Ponekod pa celo še žegna prihranijo za ta dan. Bela nedelja je na Štajerskem "botriška nedelja". Tudi na Dolenjskem so na "botrično nedeljo" vabili botre na kosilo. (Prim. N. Kuret, Praznično leto Slovencev, I.)

Vsi ti običaji so lepi in dokazujejo, da je tradicija našega naroda: globoko ukoreninjeno krščanstvo. Velika noč je vedno pomenila važen mejnik v kristjanovem letu. Ne samo na versko življenje, ampak celo na vsakdanje življenje je imela velik vpliv. Saj je za veliko noč morala biti nova obleka, hiša je bila prebeljena, ali vsaj temeljito očiščena. Vsa ta skrbna priprava na zunaj, je pa skoro vedno predpostavljala in spremljala tudi pripravo na duši - tako je bila na primer velikonočna spoved ne samo nekaj obveznega, ampak samo po sebi razumljivega.

"Postrgajte stari kvas, da boste novo testo, ker ste opresni; zakaj naše velikonočno jagnje, Kristus, je darovano. Zatorej obhajajmo praznik ne s starim kvasom, tudi ne s kvasom hudobije in malopridnosti, ampak z opresniki čistosti in resnice" (1 Kor 5, 7-8). Sv. Pavel nam polaga na srce, da za praznike Gospodovega vstajenja odložimo vse, kar je grešnega, in si nadenemo čednosti.

Tudi naše zemeljsko življenje mora biti neprestano vstajanje, dviganje kvišku. Od tega vstajenja bo odvisno naše končno vstajenje ob vesoljni sodbi. Vstali bomo sicer vsi. Toda, po besedah svetega evangelija, nekateri k slavi, drugi pa h kazni. Res je naše življenje včasih neprestano padanje - zaradi nagnjenja k slabemu; toda vsakemu padcu mora čimprej slediti vstajenje. Človeško je pasti. Toda za kristjana je neopravičljivo po padcu obležati. Naše geslo mora biti: "Kdor je padel, naj gleda, da vstane - kdor pa stoji, naj gleda, da ne pade!"

Vera v Kristusovo vstajenje mora navdajati vsakega kristjana s silno življenjsko močjo. Saj ve, da je Kristusovo vstajenje tudi poročstvo našega vstajenja. Kristus bo za nas vse pomnožil čudež pri Lazarjevem grobu: vse nas bo obudil, vsi bomo vstali. Zaradi te resnice ne sme biti v kristjanovi duši prostora za malodušnost, neutešljivo žalost, potrnost, pesimizem, omahovanje in obup - ampak je neomajno upanje, zaupanje, veselo pričakovanje, optimizem, veselje, pogum, navdušenje, pesem... V njegovem srcu naj odmeva neprestana ALELUJA in pa resnica: KRISTUS JE VSTAL, VSTALI BOMO TUDI MI! (str. 3-6)

p. Valerijan Jenko OFM (1968)

PRIPIS UREDNIKA:

NAJ BO PONATISNEN ČLANEK ZA NAS SPOMIN IN SPODBUDA, DA ŽIVIMO KOT VELIKONOČNI KRISTJANI IN DA DRAGOCENE OBIČAJE NAŠIH VELIKONOČNIH PRAZNIKOV ČIMBOLJ OHRANIMO DO DANES, SAJ SO NADVSE DRAGOCENI.

p. Darko Žnidaršič OFM, urednik

MISLI

“MISLI”, ki izhajajo že 17. leto, romajo vsak mesec tudi v prekomorske dežele. Urednik je prejel in še prejema od časa do časa pohvalna pisma o listu. Ali ni čudno? Bralci od daleč nam morajo povedati, da izhaja pri nas zanimiv list?! Bodimo torej ponosni nanj! List ni le “patrov”, ampak glasilo vseh Slovencev v Avstraliji. Da bo list naš, je potrebno, da rojaki iz vseh delov Avstralije dopisujejo vanj. Priporočite list novodošlim rojakom. Naroča se na: P. Bernard Ambrožič, P. O. Box 136, Double Bay, N. S. W., tel. 36-1525.
(Rafael 1/1968, str. 6.)

O REKAH PONIKALNICAH

V osnovni šoli smo se pri zemljepisni učili o posebnostih našega Krasa, ki so reke ponikalnice. Njih značilnost je, da nekaj časa tečejo po površju, nato pa nenadoma izginejo v zemljo. Po nekaj kilometrih podzemeljske poti pa zopet nenadoma pritečejo na dan. Podoben pojav je tudi pri mnogih naših rojaki v Avstraliji. Nekaj časa se zvesto udeležujejo vseh naših verskih in družabnih prireditev. Nenadoma pa “poniknejo”, včasih za manj ali pa tudi za dalj časa in jih pošteno pogrešamo, pa vedno upamo, da se bodo zopet prikazali. Vsekakor pa so te “ponikalnice” še vedno boljše, kot pa tisti, ki jih nikoli ni na spregled. Preveč smo občutljivi in “muhasti”: ena sama nerodno postavljena beseda, mala nevšečnost, pa je zamera in jeza. Pojdimo preko tega in dokažimo, da smo čustveno zreli (emotionally mature).

(Rafael 1/1968, str. 7)

p. Valerijan Jenko OFM, OAM

PIRHOVANJE - 2. aprila 2018

**NA VELIKONOČNI PONEDELJEK GREMO “V EMAVS” -
NAJPREJ V NAŠ MERRYLANDS!**

**Ob 9.30 dopoldne:
V NAŠI CERKVI SV. RAFAELA SVETA MAŠA.**

**PO SV. MAŠI BO SKUPNO VELIKONOČNO KOSILO, druženje v naši dvorani,
potem pa ZNANO TEKMOVANJE - NAŠE ČASTITLJIVO PIRHOVANJE.**

**Prinesite čimveč pirhov in potic,
obilno vere, dobre volje in pa dvajseti! (Kovancev za 20 centov)
Pa bodimo še mi kdaj (lahko prvič) tekmovalci,
ne samo poslušalci in gledalci.
Zato že zdaj povabimo, prebudimo prebudimo sebe in druge,
da bomo imeli še kakšne zasluge!**

**Prijave in rezervacije osebno ali po telefonu 02 9637-7147, faks 02 9682-
7692, e-pošta: darko@pacific.net.au . - Čimprej, tem bolj!**

JANEZ MADON - P. SERAFIN GORIŠKI (1829-1918) ob 100-letnici smrti

**SLOVENC SE LAHKO POHVALIMO IN POSTAVIMO
OB BOK VELIKIM NARODOM IN V ZGODOVINI
CERKVE TUDI Z NAŠIMI MISIJONARJI, KI SMO JIH
IMELI ŽE V ZGODOVINI KAR NEKAJ. V Afriki je pred
več kot 160 leti oral ledino Ignacij Knoblehar, v
Ameriki Božji služabnik škof Friderik Baraga in
še drugi. Žal so nekateri ti naši vzori med nami
skoraj pozabljeni.**

V Ameriki je prvi znan slovenski misijonar Marko Kapus, ki je leta 1687 odšel v današnjo Mehiko. Friderik Baraga je prišel v Severno Ameriko leta 1830, njemu so sledili še drugi: Franc Pirc, Lovrenc Lavtižar, Janez Čebulj, frančiškana p. Ivo Levic in p. Oton Škola... - Ignacij Mrak in Janez Vrtin sta Baraga kot škofa nasledila v škofiji Marquette. Jakob Trobec je postal škof v St. Cloudu v Minnessoti, Ivan Stariha pa škof v Leeds-u, South Dakota. - Frančiškan p. Maksimilijan Senica je prišel leta 1874 v Čile, kapucin Janez Madon - p. Serafin Goriški pa v začetku aprila 1872 v Rio de Janeiro. Škof Baraga je ohranjal stike z domačimi in s Cerkvijo na Slovenskem, pisal pisma in dvakrat obiskal domovino. P. Maksimilijan Senica se je vrnil domov (umrl je 27. junija 1896 v Brežicah), Janez Madon - p. Serafin pa se je iz nove domovine malo oglašal in je postal doma skorajda pozabljen.

Janez Madon se je rodil 29. maja 1829 v zaselku Madoni, ki je tedaj spadal v župnijo Solkan, kasneje pa v župnijo Bate, ki je bila ustanovljena leta 1936. Sedaj so župnije Bate, Trnovo pri Gorici, Grgar in vikariat Ravnica združene v eno župnijo Grgar (od 1.1.2018). - Janez je bil osmi, najmlajši otrok Antona in Ane, rojene Gomišček. V otroških letih je bil pastirček, pomagal pri delu na polju. Prvo šolsko učenost mu je dal duhovnik Janez Fiegl, kurat v Batah, ki je učil tudi njegovega starejšega brata Blaža. (Bate so svojo šolo dobile kasneje, leta 1900.) Blaž je postal duhovnik in je leta 1841 pel novo mašo. Janez je gimnazijo obiskoval v Gorici in v Bergamu, kjer je bil brat Blaž vojaški kaplan. Ko se je Blaž vrnil v goriško nadškofijo, se je Janez zaposlil kot finančni uradnik v Bergamu, da bi zaslužil za stanovanje in šolanje, vendar je zbolel in se je vrnil domov na Goriško.

Leta 1851 je Janez maturiral v Gorici. Po maturi je nekaj časa bival pri stricu na Dunaju. Tam sta se srečala s cesarjem Francem Jožefom. Leta 1858, ko je bil star 29 let, je vstopil h kapucinom v Milanu in dobil ime brat Serafin. Znana je prigoda, kako je cesar Franc Jožef poslal k njemu zdravnika, da naj ugotovi, če se je Janezu zmešalo, in naj ga vzame iz noviciata. Verjetno je na cesarja pritiskala stričeva družina, saj je bil Janezov stric visok državni uradnik. Janez - brat Serafin - se je cesarju zahvalil in mu sporočil, da je popolnoma zdrav in da se kesa, da ni že prej vstopil v red. - Leta 1861 je p. Serafin v Brescii prejel mašniško posvečenje in pel novo mašo. Po končanem študiju je deloval v samostanih Badia di Brescia in Soverere pri Bergamu. Nato je postal slovenski, nemški in italijanski pridigar v Trstu (1867). Tam so bratje kapucini duhovno oskrbovali bolnike v bolnišnici in

so morali znati več jezikov. P. Serafin je bil za jezike zelo nadarjen. Vendar v Trstu ni ostal niti tri tedne, ker je težko zbolel in je z dovoljenjem predstojnika odšel v samostan v Gorico. Zdravje se mu je še poslabšalo. Nekaj časa je bival v Šempasu pri svojem bratu Blažu, ki je bil tam župnik in dekan. Končno je p. Serafin napisal prošnjo generalnemu ministru, če mu dovoli prestopiti v ilirsko-štajersko provinco. Nastavljen je bil v Celje, kjer se je za silo pozdravil, vendar se tam ni mogel vživeti, čeprav so ga imeli bratje in verniki zelo radi. Spomladi 1868 je odšel v Milano in v Bergamo ter prosil, da bi se vrnil v lombardsko provinco. Ker je bil z odlokom generalnega ministra 4. junija 1868 včlanjen v ilirsko-štajersko provinco, je bil nastavljen v Gorico, naslednje leto v Škofjo Loko in leta 1870 spet v Gorico. Leta 1871 je spet prosil za vrnitev v lombardsko provinco. - Istega leta se je sobrat p. Maksimilijan Senica odločil, da pojde v misijone v južni Čile, in navdušil še p. Serafina. - P. Maksimilijan Senica, doma iz Celja, je bil frančiškan, ki je leta 1866 prestopil h kapucinom, leta 1874 je odšel misijonarit v Čile in se po vrnitvi domov leta 1887 vrnil k frančiškanom. -

P. Serafin je napisal prošnjo v Rim, naj ga pošljejo v Čile. Poklicali so ga v Rim in ga določili za misijon v Braziliji, ki naj bi ga kapucini na prošnjo brazilske vlade ustanovili sredi pragozda, 600 km severovzhodno od Ria, v provinci Minas Gerais. P. Serafin je bil določen za voditelja tega novega misijona. S p. Angelom de Sassoferatom sta se 8. februarja 1872, po obisku papeža Pija IX., odpravila v Rio de Janeiro in nato v prestolnico province Minas, Ouro Preto. Od tam sta do ozemlja za novi misijon potovala s konjema še dvajset dni. Po več mesecih iskanja sta našla primeren kraj za sedež misijona in ga poimenovala Itambacuri. P. Serafin in p. Angelo sta skupaj vzorno sodelovala vsa leta.

P. Serafin je bil misijonar in vodja tamkajšnje indijanske naselbine. Država je s pomočjo misijonarjev upala ukrotiti Indijance, ki so na cestah skozi pragozd napadali in morili kolonialiste. Misijonarji so seveda hoteli najprej pokristjaniti domačine.

P. Serafin se je znal približati domačinom in oba namena združevati. Kot vodja naselbine je dobival nekaj državne denarne podpore. Obljubljena mu je bila redna denarna pomoč, toda te je bilo malo. Pač pa mu je država dala nekaj delavcev in oboroženih mož ter pragozd, da so v njem podirali velikanska stoletna drevesa in pridobivali zemljo za poljedelstvo in naselje. Ko so bile postavljene prve koče, so začeli delati ceste skozi pragozd, proti 30 km oddaljeni Filadelfiji. Revščina je bila velika, vročina huda in pikali so jih komarji. Bili so večkrat lačni, misijonarja sta jedla z železnimi žlicami kakor domačini Indijanci, le da so oni nato odšli v pragozd poiskati še kakšen priboljšek. Šele po več letih jima je škof ukazal, da morata bolj skrbeti za zdravje. Misijonarja sta domačine učila obdelovati polja, raznih obrti in spretnosti. Pridelovali so riž, fižol, koruzo, sladkorni trs, kavo in druge pridelke. Marsikaj so Indijanci še nedozorelo pojedli in spet so bile težave.

Veleposestniki so misijonarjema silno nasprotovali, ker sta jim odtegovala Indijance, ki so jih veleposestniki hoteli izkoriščati in jih uničiti z žganjem. P. Serafina so črnili pred oblastjo, ki mu zato ni redno in v celoti izplačevala podpore in je tudi budno nadzirala njegove izdatke. Tako se je moral pater zagovarjati, ker je pred škofovim obiskom kupil nekaj posode, da je škofa in goste lahko postregel, kot se

spodobi. Kljub temu sta patra Serafin in Angelo postavila hiše, novo šolo in lepo cerkev, za katero je p. Serafin porabil denar, ki ga je prinesel s seboj iz Evrope. Indijanci so radi prihajali v naselbino. Leta 1877 jih je bilo že 570. P. Serafin je dovolil obisk tudi belim. Naselbina je naraščala in postala kašča Filadelfije.

Nasprotniki pa še vedno niso dali miru. Ko se je naselje že lepo razvilo, so hoteli spraviti misijonarja drugam, da bi mogli izkoriščati prebivalce naselja. Celo v senatu je neki senator napadel patra Serafina. Nasprotovanja so ga zelo potrla, tako da je v najhujši stiski prosil predstojnike, naj ga odpokličejo nazaj v domovino, toda ni bil uslišan. Nasprotniki pa tudi niso uspeli, ker so ugledni možje branili misijonarja.

Iz ljubezni do Indijancev je p. Serafin prenašal nasprotovanja in napore. Vse, kar je imel, je razdajal. V naselbini je prepovedal prodajo žganja. Leta 1893 so ga nahujskani Indijanci napadli z zastrupljenimi puščicami in ga smrtno nevarno ranili. P. Serafin je ozdravel, skesanim napadalcem odpustil in jih sprejel nazaj v naselbino.

P. Serafin je bil vzoren duhovnik in redovnik, rad je imel sobrate in provinco, bil je velik molvec, skrbel je za lepo bogoslužje in rad je poučeval verouk. Priseljence je učil v portugalščini, domačine pa v njihovem jeziku. V Itambacuriju je ustanovil zavod sv. Klare za dekleta, šolo za fante in kmetijsko šolo. Bil je velike postave, imel je dolgo brado in močan glas. Nikoli ni izgubil zaupanja v Božjo Previdnost in v lepo prihodnost misijona. Ohranjal je nasmeh in vedrino.

Leta 1904 sta prišla prva sobrata kapucina s Sicilije. Eden od njiju je napisal knjigo o misijonu v italijanščini. Naslednje leto je kapucinski generalni minister imenoval p. Serafina za prvega rednega predstojnika misijonskega okrožja v Riu. Tako je p. Serafin lažje prosil za nove misijonarje, še naprej vzgajal in navduševal fante za duhovne poklice in si zelo prizadeval, da bi odprl samostojen noviciat, vendar iz Rima tedaj ni dobil dovoljenja za noviciat. Predstojnik je bil pet let.

Pater Serafin je umrl 3. decembra 1918 v Itambacuriju. Bil je priljubljen daleč naokrog. Kmalu po njegovi smrti je Itambacuri postal mesto. Danes šteje več kot 23 milijonov prebivalcev. V njem imata oba misijonarja p. Serafin in p. Angelo lep spomenik. Po p. Serafinu je poimenovan kraj Frei Serafin (Brat Serafin), ki stoji blizu mesta Itambacuri, in še nekaj ulic in trgov v drugih bližnjih mestih. V Braziliji je sobrat kapucin napisal veliko knjigo o zgodovini tega misijona in o apostolskem delu patra Serafina in je doživela že nekaj izdaj. Na prvi strani so zapisane besede brazilskega škofa o patru Serafinu:

“P. Serafin ne zasluži marmornatega spomenika nič manj kakor Marchetti v Združenih državah. Njegovo delo ni nič manj veličastno kakor delo p. Anchieteta. Da bi Brazilija imela dvanajst takih mož!”

P. Jožef Anchieteta (1534-1597), jezuit, je apostol Brazilije. Ko se bližata 100-letnica smrti in 190-letnica rojstva, je prav, da Slovenci patra Serafina bolje spoznamo in ga postavimo ob stran Baragi in Knobleharju.

p. Darko

(Lit.: L. Ceglar, *Pater Serafin Goriški, Koledar Družbe sv. Mohorja, Celovec 1978, 121-123*; <https://sl.wikipedia.org>; http://revija_ognjisce.si; L. Ceglar, *Janez Madon, Goriška Mohorjeva družba, Gorica 1982*.)

POSTNI ČAS, VELIKI TEDEN IN VELIKA NOČ 2018

NEDELJA, 18.3.2018: 5. POSTNA NEDELJA: Ob 9.00 DRUŽINSKI KRIŽEV POT IN OB 9.30 DOPOLDNE SV. MAŠA. - Ob 6.00 ZVEČER JE SV. MAŠA V CANBERRI.

SOBOTA, 24.3.2018: PRAZNIK GOSPODOVEGA OZNANJENJA: Sv. maša ob 9.30 dopoldne. Po sv. maši vabljeni otroci in odrasli K IZDELOVANJU BUTARIC - BAGANIC za cvetno nedeljo. - Večerna maša je že nedeljska.

NEDELJA, 25.3.2018: CVETNA NEDELJA: Ob 9.30 BLAGOSLOV ZELENJA NA DVORIŠČU IN SVETA MAŠA. - OB 5.00 POPOLDNE SV. MAŠA V FIGTREEJU - WOLLONGONGU.

VELIKI ČETRTEK 29.3.2018: Sv. maša ob 7.00 zvečer in molitvena ura. **VELIKI PETEK:** Obredi v Merrylandsu ob 3.00 popoldne, v Figtreeju - Wollongongu ob 7.00 zvečer. - TA DAN JE STROGI POST.

VELIKA SOBOTA: Češčenje Jezusa v Božjem grobu. **VELIKONOČNA VIGILIJA** bo ob 7.00 zvečer. **BLAGOSLOVI VELIKONOČNIH JEDIL:** V soboto ob 2.00 popoldne in zvečer po velikonočni vigiliji, v nedeljo pa po vseh svetih mašah na vseh krajih.

VELIKA NOČ, 1.4.: SVETA MAŠA Z VSTAJENJSKO PROCESIJO OB 8.00 ZJUTRAJ V MERRYLANDSU.
OB 12.00 OPOLDNE SV. MAŠA V WOLLONGONGU - FIGTREEJU,
OB 6.00 ZVEČER SV. MAŠA V CANBERRI. Blagoslovi velikonočnih jedil po vseh svetih mašah.

VELIKONOČNI PONEDELJEK, 2.4.: SV. MAŠA ob 9.30 dopoldne. V dvorani kosilo in pirhovanje.

NEDELJA, 8.4.2018: SV. MAŠA V WOLLONGONGU - FIGTREEJU ob 4.00 popoldne in tako čez zimo in tako vsako 2. nedeljo v mesecu do vključno septembra.

NEDELJA, 15.4.2018: SV. MAŠA V NEWCASTLU ob 6.00 zvečer. V Canberri takrat sv. maše ni, ker bo na veliko noč.

NEDELJA, 6.5.: MATERINSKI DAN NA PLANINKI - CORNUBII in skupno kosilo. - Kdaj bo sv. maša na Planinki, boste rojaki posebej obveščeni.

NEDELJA, 3.6.2018: SVETO REŠNJE TELO IN KRI: SV. MAŠA IN PROCESIJA Z NAJSVETEJŠIM.

NOVE ORGLE PRI NAŠEM SV. RAFAELU, 2018

V JUBILEJNEM LETU 2018, KO PRAZNUJEMO 45-LETNICO BLAGOSLOVA NAŠE CERKVE SV. RAFAELA V MERRYLANDSU, JE NAŠA BOŽJA HIŠA DOBILA NOVE ORGLE.

Ob novi pridobitvi - novi kraljici glasbil si želimo, da bi - kar se da, dolgo - organisti igrali, pevci prepevali Bogu v čast, vsi rojaki, znanci in še drugi obiskovalci cerkve pa z veseljem prihajali v naš Merrylands.

Prihodnje leto praznujemo 50-letnico naših začetkov in misijona v Merrylandsu.

Dosedanje orgle CONN ORGAN, ki smo jih imeli v naši cerkvi od leta 1980, so že nekaj časa odpovedovale, nagajale, večkrat niso imele moči in smo že mislili, da so težave z električno. Na srečo teh težav ni bilo, bile pa so druge. Orgle so potem lani julija povsem odpovedale. Serviser Dizzy Dizon iz Ryde-a jih je popravil in uglasil, toda niso več dolgo zdržale. Zato smo se ob koncu cerkvenega leta lani novembra odločili, da naročimo nove orgle.

Na praznik Kristusa Kralja, 26.11., smo se srečali z gospo Kerry Morenos iz podjetja Principal Organs, Dee Why, in se posvetovali o nakupu novih orgel. Gospa Kerry nam je predlagala orgle Rodgers 559, ki so izdelane v ZDA, in takoj smo se odločili za ponudbo.

V sredo, 31.1.2018, ob 5.00 popoldne smo po dolgem čakanju dočakali - nove orgle. Pripeljali so jih delavci podjetja Extreme Piano Removals iz Mt. Druitta (na poti proti Blue Mountains), ki so tudi odpeljali stare orgle.

V nedeljo, 28. januarja 2018, smo še zadnjič zbrani pri starih orglah in pri našem oltarju zapeli Bogu v čast.

Po nekaj pregledih so stare orgle doživele **pregled in pretres**. Morda bi jih še kje uporabili, prodali... (?) Električar iz podjetja Principal Organs je potrdil, da so naše stare orgle odslužile in da ne more nič več napraviti.

Kocka je tako spet padla. - V cerkvi in zunaj je bilo pošteno vroče, 41 stopinj Celzija (29. januar 2018).

"Pogreb" naših starih orgel. Še marsikdo od rojakov je kasneje vprašal: "Kam ste dali ta stare orgle?" Zdaj vemo - in veste!

Malo nas je, toda - mojstri smo! - Uspeli smo!

Končno ena skupinska na vrhu...

Dobro uro po postavitvi je gospa Kerry Morenos že zaigrala na naše orgle. Z novima zvočnikoma imajo orgle še bolj poln zvok in se lahko kosamo tudi z mogočnimi orglami v kakšnih katedralah.

Naša organistka Milka Stanič (93 let) je v nedeljo, 28. januarja, zadnja igrala na naše stare orgle. Na svečnico, v petek, 2. februarja, pa je Milka prva preskusila nove orgle pri naši sveti maši. Ob njej je sin Steven. - Drugi naši orglavci pa bodo tudi kmalu na vrsti.

Vabimo še nove talente, tudi v naša pevski zbora, saj je pred kratkim odšla k nebeškemu Očetu naša dolgoletna pevka Zofka Brkovec (89 let). (Na sliki: Naš pevski zbor pri sv. maši 5. novembra 2017 v kapeli Kristusovega vstajenja v Rookowoodu.)

NAŠE NOVE ORGLE

smo sedaj, v začetku marca, srečno odplačali (\$ 28.749 AUD).

Bogu hvala in najlepša hvala vsem darovalcem!

Vaš dar bo dobrodošel še naprej, saj je sedaj na vrsti naša cerkvena streha, ki po skoraj 30 letih že pušča. Tudi streho že popravljamo. Zvonika bosta spet potrebna obnove, saj se po skoraj desetletju na enem že lušči barva in rja načenja kovinski del. Potem bomo našli in postavili še kaj.

Lahko darujete tudi ob pogrebih naših rajnih namesto cvetja, ali ob drugih priložnostih. Prav tako lahko darujete za sv. maše za naše rajne namesto cvetja in za druge namene, za žive rojake, sorodnike, prijatelje, znanke, za zdravje, za duhovne poklice, v dober namen idr.

Vsaki številki našega Rafaela sta priloženi kuverti, v katerih pošljete svoj dar. Te darove namenimo za naše obvezno zavarovanje - Public Insurance, ki ga moramo plačati vsako leto okrog 13.000 AUD.

p. Darko Žnidaršič OFM,
voditelj slovenskega misijona v Sydneyu
- Merrylandsu, urednik Rafaela

**BLAGOSLOV NAŠIH NOVIH
ORGEL BO
V NEDELJO,
13. MAJA 2018, ob 9.30
dopoldne.**

Slovesnost bo vodil naš škof
**Msgr. VINCENT LONG
VAN NGUYEN,**
ki bo prvič maševal v naši
cerkvi in tudi birmoval.
LEPO VABLJENI!

PREJEM ZAKRAMENTOV

Sv. krst:

ALLY HARPER KRNEL, hči Johna in Abby Lynn, r. Pierce, rojena 24.3.2017, krščena 30.12.2017 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu.

Naši pokojni:

JANEZ MAJDIČ

R. 14.3.1942 Podgorica, Slovenija
U. 8.7.1962 Goulburn, NSW.

BORIS MAŠEK

R. 1.3.1940 Rakek
U. 10.8.2002 St. John's Park.

PETER STRAH

R. 29.6.1935 Gornja Radgona
U. 3.6.2015 Nepean Hospital, Penrith, NSW.

STANA CEPUŠ, r. POŽAR

R. 20.1.1928 Belsko, ŽU Studeno pri Postojni
U. 26.8.2016 Moss Vale, NSW.

ANTON GRČAR

R. 18.1.1940 Dragomelj
U. 3.12.2016 Wollongong.

DIANE ELIZABETH DEGGENS, r. ŠMUC

R. 15.7.1964 Sydney
U. 21.5.2017 North Sydney Private Hospital.
Pokopana je na katoliškem pokopališču v Rookwoodu - St. Patrick's Lawn.

FRANC HRVATIN

R. 18.6.1931 Studena Gora pri Ilirski Bistrici
U. 10.8.2017 Caloundra, QLD.

VIKTOR ŽIVEC

R. 1929 Sežana
U. oktobra 2017 v Brisbanu in tam pokopan.

MARIJA JURŠEVIČ, r. STRAŠEK

R. 3.3.1922 Šmarje pri Jelšah
U. 27.11.2017 Brisbane, QLD. Pogrebni obred 4.1.2018 v kapeli na pokopališču

Mt. Gravatt v Brisbanu. Na tem pokopališču je tudi pokopana.

FRANK UŠAJ - USHAY

R. 5.4.1928 Črniče
U. 30.11.2017 Brisbane, QLD. Sv. maša 4.12.2017 v cerkvi Kristusa Kralja v Deception Bayu, župnija Burpengary. Pokopan je na Caboolture Lawn Cemetery.

LUĐVIK KASTELIC

R. 15.8.1930 Šembije, ŽU Knežak
U. 3.12.2017 Ashfield Baptist Nursing Home, Ashfield, NSW. Pogrebni obred 11.12.2017 v Camelia Chapel, Macquarie Park Crematorium, nato je bil pokojnik upepeljen.

EMIL LOZEJ

R. 8.4.1935 Vojščica
U. 16.12.2017 Summit Care Nursing Home, Smithfield, NSW. Sv. maša 21.12.2017 v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. Pokopan je na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

MIRANDA PETRIČ, r. GRBEC

R. 2.10.1940 Izola
U. 30.12.2017 Sunshine Coast, QLD. Pogrebni obred 4.1.2018 v pokopališki kapeli v Buderimu, nato je bila pokojnica upepeljena.

JOŽE KLEMENC

R. 2.2.1932 Ribnica na Pohorju
U. 7.1.2018 Warilla Nursing Home, NSW. Pogrebni obred 12.1.2018 v katedrali sv. Frančiška Ksaverija v Wollongongu. Pokopan je v kripti na pokopališču Lakeside - Kanahooka.

JOŽE ŽUŽEK

R. 13.11.1938 Mali Ločnik, ŽU Turjak
U. 20.1.2018 Queanbeyan Residential Care Facility, Queanbeyan, NSW. Pogrebni obred 9.2.2018 v župnijski cerkvi sv. Rafaela v Queanbeyanu. Pokopan je na pokopališču

Gungahlin - Mitchell v Canberri.

ZOFIJA BRKOVEC, r. NADLUČNIK

R. 14.10.1928 Ljubljana
U. 3.2.2018 Westmead Hospital, NSW. Sv. maša 15.2.2018 v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. Pokopana je na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

BR. LEON (CVETKO) RUPNIK O. F. M.

R. 1.5.1932 Breznica pri Žireh, ŽU Ledine
U. 8.2.2018 Brezje. Sv. maša 10.2.2018 v baziliki Marije Pomagaj na Brezjah, pokopan je na tamkajšnjem pokopališču.

MARIJA - MARA FERJANČIČ, r. ŠTOK

R. 1930 Kranj
U. 14.2.2018 Liverpool Hospital, NSW. Pogrebni obred 24.2.2018 v Leppingtonu - Forest Lawn North Chapel. Nato je bila pokojnica upepeljena.

FRANC OMERS

R. 27.11.1930 Ljubljana
U. 13.2.2018 Sydney.
Sv. maša 19.2.2018 v ž. cerkvi sv. Frančiška Ksaverija v Ashbury-u, NSW, pokopan je na katoliškem pokopališču v Rookwoodu.

DANICA SLAVEC, r. MILAVEC

R. 23.1.1926 Mala Bukovica, ŽU Ilirska Bistrica
U. 24.2.2018 Bankstown City Aged Care, Georges Hall, NSW. Sv. maša 2.3.2018 v župnijski cerkvi Kristusa Kralja v Yagooni. Pokopana je na katoliškem pokopališču v Rookwoodu - St. John of God's Lawn.

**HVALA VSEM, KI NAS OBVEŠČATE
O POKOJNIH ROJAKIH OZIROMA
NAROČNIKIH.**

**ČE VESTE ŠE ZA KOGA, KI JE POKOJNI/POKOJNA, PROSIM, DA NAM TO
SPOROČITE NA UREDNIŠTVO.**

Če je pokojni(-a) dobival(a) Rafaela in bila naročena na Misli, nam prav tako sporočite, ali naročnino odpovedujete, ali jo prepišemo na koga drugega v Vaši družini ali gospodinjstvu.

Jožko Kragelj:

OD POSTAJE DO POSTAJE - 9.

(samozaložba, Gorica 1998)

MARIJINO CELJE NAD KANALOM IN ZAPOTOK

1974 (nadaljevanje)

Dekan Govekar je povedal, kako mu je moj pokojni oče pred nekaj dnevi izročil nekaj denarja in določil, kaj bo za cerkev, za misijone in druge potrebe. Na vse je mislil, preden se je poslovil s tega sveta. Do zadnjega je bil skrben gospodar. Začel pa je pešati, ko ni mogel več v senožeti, kjer je s svojo koso obiral vsak ščepec trave okrog grmovja. Vedno je skrbel, da so bile senožeti čiste do zadnjega kotička. Motorne kosilke ni cenil, ker ni bila tako natančna kot njegova kosa.

11. avgusta se je vreme nenadoma spremenilo in sneg je pobelil vse vrhove od Kanina do Črne prsti.

1. septembra je bil v Kanalu sprejem novega župnika g. Srečka Šuligoja, ki je prišel iz Medane. Pospremili so ga medanski cerkveni pevci.

Marijino Celje so dne 22. julija obiskali romarji iz Rovt pri Logatcu, dne 29. septembra pa pevci iz Vipave.

1975

Leto 1975 smo začeli z upanjem, da bo župnija zopet dočakala novo mašo. Dne 12. januarja smo se z avtobusom odpeljali v Log pri Vipavi, kjer je bilo posvečenje diakonov. Med njimi je bil tudi naš bogoslovec Branko Melink iz Čolnice.

Kot priprava na prvo sveto obhajilo, ki je bilo 20. aprila, je bila tridnevnik, ki jo je vodil misijonar Janez Jenko.

V juniju so mladi zlikovci razbili vse šipe pri Sv. Genderci, metali kamenje po strehi, vlomili vrata in povzročili veliko škode.

Na praznik sv. Petra in Pavla je bilo na Sveti Gori mašniško posvečenje. Med novomašniki sta bila tudi Branko Melink in Ivan Blažič iz Kanala. Mladi so se pridružili kanalskim mladincem, ki so poromali peš na Sveto Goro. Odrasli pa so se odpeljali z avtobusom.

V Kanalu je bila nova maša 6. julija, pri nas pa 13. julija. Fantje iz Čolnice so pritrkovali ves teden po opoldanskem zvonjenju. Mladinci so kupili novomašni križ. Pod vodstvom Slavka Jereba so popravili pot od križišča do cerkve. Nad južnimi stopnicami so postavili slavalok v obliki križa. Očistili so vso okolico okrog cerkve. Sodelovali so tudi taki fantje iz Kostanjevice, ki prihajajo bolj poredkoma k maši. Tri zelo lepe pozdravne govore so sestavili mladinci sami. V soboto pred novo mašo je bil v cerkvi sprejem novomašnika.

Novomašnik je po novi maši obiskal na domu vse bolehe in ostarele, jih obhajal ter jim podelil novomašni blagoslov.

Čeprav sem vse povabil k sodelovanju za tako slovesnost, sem bil pozneje povabljen v šolo na razgovor s predstavniki Krajevne skupnosti. Ko sem stopil v šolo, se mi je zdelo, da sem pred sodiščem. Zbranih je bilo dvanajst ljudi. Prvi je spregovoril učitelj in začel:

“Zdaj smo vsi. Zbrali smo se, da razčistimo nekatere stvari v naši krajevni skupnosti. Zadnje čase čutimo, da pri nas nekaj ni v redu, da je neka sila, ki dela razdor, zato smo povabili tudi gospoda župnika, da bo slišal naše misli. Predlagam, da vsak pove, kar mu je znano v posameznih organizacijah.”

Druga je spregovorila njegova žena. “Vedno bolj čutimo, da padajo očitki na našo krajevno skupnost in to prav od tistih, ki najmanj delajo. Tudi razne ovire pri prireditvah in proslavah so znak, da je tukaj neka podtalna sila, ki jo je treba razkrinkati. Tako bi jaz povedala, kako je bilo na dan žena. Trudila sem se, da bi našim ženam pripravili prijetno prireditve, da se malo povesele, pa še naše žene niso upale prisostvovati, ker je bilo v cerkvi rečeno, da tisti, ki se udeleži, ne bo dobil odveze ali tistega odpustka ali tistega listka ali, ne vem, kaj. Tako se je zgodilo, da smo morali iz naše blagajne odšteti 140.000 dinarjev za godce, ker ni bilo udeležbe. Tako je naša skupnost trpela tudi gmotno škodo. Tudi razni očitki padajo na našo krajevno skupnost, češ, da nič ne delamo, da se nič ne brigamo, da se nič ne zanimamo. To sem povedala jaz, zdaj pa naj še drugi govorijo.”

Oglasil se je Tone Jerončič iz Kostanjevice. Tudi njegove besede so bile napadalne in polne grožnje. Rekel je: “Mi smo se zbrali tukaj kot člani raznih organizacij, SZDL (Socialistične zveze delovnega ljudstva, op. p. D. Ž.), Zveze borcev in člani Partije. Mi vedno bolj čutimo, da gre pri nas nekaj narobe. Naši kraji so bili vsi partizanski, naši ljudje so vsi stoodstotno na naši strani. Tudi tisti, ki hodijo v cerkev, so poštene državljani in nam vse povedo, če je kaj narobe. Mi smo tukaj v obmejnem pasu, ne govorim zdaj o kaki nevarnosti za vojno, vendar moramo biti vsi kot eden in mi ne bomo nikoli dovolili, da bi kdo rušil naše organizacije in delal razdor med nami. Čutimo pa, da mlajši nočejo več sodelovati z nami, da gredo nekam svojo pot, zato apeliram tukaj na vse predstavnike naših organizacij, ta to stvar razčistimo in nekaj ukrenemo. Če se nam ne bo posrečilo, pride pa še kdo z občine in pojdemo še naprej. Tudi v Ljubljano in če bo treba, celo v Beograd. Mi ne bomo dovolili v naši sredi takih ljudi, ki bi podirali, kar smo mi zgradili v tridesetih letih. Tako, zdaj pa še drugi povejte svoje!”

Za njim se je oglasil njegov brat Franc Jerončič. Nekaj časa je mencial, kot bi ne vedel kaj povedati, nato je rekel: “Strinjam se s tem, kar so že drugi povedali. Mi ne moremo dovoliti, da bi nekdo rušil našo partijsko organizacijo in odvrčal mladino od našega dela. Zadnje čase vidimo, da poslušajo samo tovariša župnika, ne pridejo na sestanke in bojkotirajo naše delo. Tega mora biti konec!”

Ostali, vsi preprosti delavci in kmetje, so molčali. Čutil sem, da jim je nerodno.

Jaz sem molčal in polsušal. Na koncu sem jim rekel: “Če sem jaz tista sila, ki samo ruši, in če nisem za župnijo nič napravil, skličite masovni sestanek in naj ljudstvo odloči in pove, če me mara ali ne. Nisem prav nič navezan na Lig in se lahko takoj umaknem. To bom tudi v cerkvi povedal vernikom. Za svoje delovanje sem odgovoren samo škofu. On me je poslal v to župnijo in tukaj delam po svojih močeh. Mašujem, učim, obiskujem stare in skrbim, da popravimo, kar je treba popraviti v cerkvi in v župnišču. Cerkev ni moja, župnišče tudi ne, zato ne delam zase. Vse je last vernikov. Delam torej za skupnost. Tudi pokopališče je last skupnosti. In ker

sem videl, da se nihče ne zanima, sem se jaz lotil tudi teh popravil, čeprav bi bila dolžnost Krajevne skupnosti.”

Naslednjo nedeljo sem res povedal, da sem bil klican na zaslišanje. Poleg omenjenih očitkov sem naštel tudi to, da ob novi maši nisem vseh povabil k sodelovanju za popravilo ceste, da nisem vsem povedal, da bo romanje v Maria Zell in v Rim, skratka, da delam razliko med vernimi in nevernimi.

Povedal sem, da sem odgovoril predstavnikom Krajevne skupnosti, da se čutim prav mirnega, da ne čutim nobene krivde za to, kar so mi očitali. Predlagal sem jim, naj skličejo masovni sestanek s predlogom, naj zapustim župnijo. Če bo ljudstvo tako odločilo, se bom rad umaknil.

Vse to je pač nastalo, ker jim ni bilo prav, da toliko delamo pri cerkvi in da ljudje radi sodelujejo z mano. Preprečili so tudi, da bi se kulturno udeleževal. Mladinci so me prosili, da bi jim pomagal pri kakšni kulturni prireditvi, da bi jih naučil kakšno igrice. In ko smo se začeli učiti, je Franc Jerončič poskrbel, da je prišla prepoved iz Nove Gorice, češ, da se kot duhovnik ne smem s tem ukvarjati. Rajši nobenega kulturnega udeleževanja, duhovnik jim je bil vedno nevaren, da “pokvari” mladino. Posebno, če je bil toliko let zaprt.

Še nekaj drugega se mi je zgodilo, ko sem bil na Ligu. Iz Gorice je prišel k meni neki Marijan, ki je bil zadolžen za prosvetno delo. Prosil me je, da bi imel predavanje o Trinku in Benečiji. Po smrti prof. Bednarika sem namreč urejeval Trinkov koledar za Beneške Slovence. Po javnih lokalih je dal obesiti plakate in napovedal to predavanje. Isti dan, ko bi se moralo to zgoditi, je prišel ves poklapan na Lig in mi povedal, da je moral nalepiti na plakate pasove z napisom “Predavanje odpovedano”. V resnici je bilo prepovedano, ko so videli na plakatu moje ime. Tudi za Trinkov koledar ni bilo nobene denarne pomoči od kulturnih ustanov. Za kritje stroškov je skrbel msgr. Anton Rutar v Gorici. Vse moje delo je bilo iz ljubezni do Trinka in Beneških Slovencev. Za opravljene poti sem nekajkrat prejel nekaj lir od Društva Ivan Trinko, ko sem iz Tiskarne v Gorici pripeljal koledarčke v Čedad in raznim duhovnikom. Kar je kulturnega napravil duhovnik, ki je bil zaprt pod komunizmom, ni bilo nič šteto. In to je trajalo leta in leta prav do razsula komunizma, kar bom še pozneje povedal.

Župnija Marijino Celje, ki je imela leta 1941 1.100 duš, je ob koncu leta 1975 štela komaj 327 duš. Od leta 1970 do konca 1975 se jih je poročilo ali izselilo drugam 69, umrlo pa jih je v tem času 31, torej skupno 100 ljudi manj. Od teh 327 pa je bilo starih nad 70 let 57, med 60. in 70. letom pa 42. To je bil žalosten dokaz, kako župnija propada.

1976

Za novo leto 1976 je Goriška Mohorjeva družba izdala zbirko mojih črtic z naslovom “Moja Tolminska”. Ilustriral jih je Tone Kralj. To je bilo njegovo zadnje delo: umrl je, ko so bile črtice v tisku (leta 1975, op. p. D. Ž.).

V tem času sem se tudi lotil prevajanja. Prevedel sem “Križev pot grešnika” italijanskega pisatelja Alessandra Pronzata. Nato še knjigi “Rad bi molil” in “Posvečuj življenje”. Pisatelja sem tudi obiskal in mi je v maju vrnil obisk. Spremljal sem ga v Ljubljano, Budimpešto, k Plitvičkim jezerom in v Zagreb. Med najinim potovanjem je

bil 6. maja hud potres, ki je prizadel Furlanijo, v naših krajih pa Kobariški kot, zlasti Breginj in okoliške vasi. Tudi marijacejska cerkev je bila pretresena, da so nastale razpoke in s tem nove skrbi za popravilo. Pomoč je prihajala iz raznih krajev, a za sakralne objekte je bilo malo posluha. Najraje bi vse porušili. Tudi lepe kmečke hiše so rušili, ker so hoteli uresničiti Kardeljevo idejo in željo po socialistični vasi. Zato je izginil stari Breginj, ki je bil edinstven primer primorske kmečke arhitekture, ljudem pa so zgradili montažne hišice na kraju, kjer so imeli polje za preživetje.

8. avgusta je bil v Lokavcu pogreb župnika Štefana Gnjezda. In med pogrebom je zaradi hude vročine umrl še Andrej Ercigoj, župnik iz Matenje vasi pri Postojni.

11. in 15. septembra smo doživeli nov potresni sunek, ki je povzročil zlasti na Kobariškem veliko nove škode.

Župnijski praznik “odpustek” je vodil bivši škofov tajnik Metod Pirih, ki je končal svoje študije v Rimu in je bil imenovan za spiritala v ljubljanskem bogoslovju.

Iz Ljubljane je prišel inženir Kušar, ki je pregledal naše cerkve in določil popravila. V tem letu ni bilo nobenega romanja zaradi potresa in obnovitvenih del.

1977

17. aprila je bi v Vrtojbi pogreb župnika Bernardina Godniča. Bela nedelja je bila zelo hladna, a je kljub temu privabila veliko duhovnikov in ogromno ljudstva. Hoteli so pokazati hvaležnost in ljubezen do dela, ki ga opravlja duhovnik. Bernardin Godnič in njegov brat Franjo sta z Albertom Metlikovcem orala ledino na katehetskem polju. Ni bilo tiska, ni bilo katekizmov, zato so pripravljali kateheze in jih razmnoževali na zelo primitiven način. Risbe je delal Ljubo Marc, na matrice pa jih je prerisoval Vinko Črnigoj. Vse je bilo zelo preprosto in vendar so imeli otroci vsaj nekaj v rokah pri verouku. Ti katekizmi so romali po vaseh in po družinah prehajali iz roke v roko otrokom. Čeprav so bili oguljeni, so skrivali svoje bogastvo in govorili otrokom o Kristusu in Mariji, česar jim šola ni smela dati. Pod fašizmom so po Benečiji plenili slovenske tiskane katekizme, v tako imenovani “svobodni” domovini pa jih niso dovolili tiskati.

8. maja sem v Vipolžah govoril na biserni maši g. Kodermaca, ki je preživel svoja stara leta v Brdih. Dolgo let je bil župnik v Volčah na Tolminskem in je poskrbel, da so po prvi svetovni vojni Mengore zopet postale tolminska Božja pot. Cerkvica se je dvignila iz ruševin in se zasvetila kot bela golobica na hribu. Za vsa prizadevanja in delo si je zaslužil naziv “mengorski očka”. Tolminski dijaki smo ga tudi drugače cenili, ker smo vedeli, da so ga fašisti nekoč pretepli zaradi njegove narodne zavesti.

V letu 1977 je bila 25. obletnica smrti skladatelja Vinka Vodopivca. Zbral sem gradivo in pripravil razstavo njegovih del v Ročinju, njegovem rojstnem kraju. Razstava je bila na ogled v veroučni sobi več kot mesec dni.

(N. d., 89-98. - Se nadaljuje.)

Dobrote in nasveti:

Žlikrofi

Žlikrofi (tudi: žlinkrofi) so znana in priljubljena slovenska jed z Idrijskega. Narejeni so iz testa za rezance po tradicionalnem receptu, ki je bil opisan v sredini 19. stoletja, natančen izvor jedi pa zaradi pomanjkanja zgodovinskih virov ni znan. - Znani idrijski žlikrofi so narejeni s krompirjevim nadevom in značilno obliko. - Pripravljamo jih kot predjed, prilogo k mesnim jedem ali kot samostojno jed, ki je zabeljena z ocvirki ali z drobtinicami. Tipična idrijska

priloga je t. i. bakalca, omaka iz jagnjetine in zelenjave.

Idrijski žlikrofi so prva slovenska jed, ki je bila zaščitena na ravni Evropske unije kot »Zajamčena tradicionalna posebnost«.

a) ŽLIKROFI S ŠPINAČO: Za 4 osebe potrebujemo: 400 g moke, 2 jajci, 1 žlico olja, žličko soli. Za špinačni nadev: 200 g špinače, 250 g skute, 50 g nastrganega sira ementalca, 1 jajce, ščepec soli, poper, muškatni orešček, 20 g masla ali margarine, 1 žlico drobtin, nastrgan sir ementalec ali parmezan za posip.

Moko presejemo na delovno površino ali v široko skledo. V sredino mike naradimo jamico, vanjo damo jajci, 2 žlici mlačne vode, sol in olje. Sestavine v jamici premešamo, nato pa postopoma dodajamo moko z roba jamice in zamesimo vse skupaj v gladko in voljno testo. Testo krepko pregnetemo, primerno je takrat, ko se ne lepi več na roke. Pokrijemo ga s prtičem in pustimo počivati 15 minut. Nato ga razdelimo na polovici in vsako polovico razvaljamo na pomokani deski.

Špinačo za nadev preberemo, operemo, stebela odrežemo. Liste drobno seseklamo, zmešamo s skuto, nastrganim sirom, jajcem, soljo in dišavami. V enakomernih razmikih damo kupčke nadeva na testo. Rahlo prekrijemo z drugim kosom razvaljanega testa. Piškotni model pomočimo v hladno vodo. Z njim narežemo žlikrofe, pazimo, da je nadev na sredini izrezanega testa in robove stisnemo. V veliki posodi zavremo vodo, ki jo osolimo, in vanjo damo žlikrofe. Ko voda znova zavre, zmanjšamo temperaturo. Na majhnem plamenu kuhamo žlikrofe 10 do 15 minut. Odcedimo jih in zabelimo s prepraženimi drobtinami, potresemo s sirom in zraven ponudimo solato.

b) IDRIJSKI ŽLIKROFI: Za 4 osebe potrebujemo: 500 g moke, 3 jajca, malo mleka (po potrebi, da testo nastane mehko), olje, sol, vodo. Za nadev: 1 kg kuhanega pretlačenega krompirja, 50 g zaseko ali ocvirkov ali pražene slanine, 3 jajca ali beljake, drobtine, poper, cimet, peteršilj in majaron.

Testo pripravimo kakor zgoraj, hlebčke pokrijemo in pustimo počivati vsaj pol ure, nato jih tanko razvaljamo.

Kuhan krompir še topel pretlačimo, dodamo sol, ocvirke ali zaseko ali slanino, praženo čebulo in začimbe in dobro premešamo, da dobimo voljno zmes. Nadev se ne sme drobiti, zato po potrebi dodajamo maščobo. Oblikujemo enakomerne, za lešnik velike kroglice, ki jih polagamo na razvaljano testo. Testo zavijemo in med kroglicami stisnemo, da se sprimejo in dobimo nekakšna ušesca. V vsak žlikrof zgoraj vtisnemo vdolbinico, tako, da se testo ne pretrga in da žlikrofi dobijo značilno obliko klobuka.

Kuhamo jih v slanem kropu, premešamo in pokrijemo. Ko se dvignejo in ponovno zavrejo, so kuhani. Ponudimo jih kot samostojno jed, ki jo zabelimo z ocvirki ali z drobtinicami, z znano idrijsko bakalco, z drugimi mesnimi jedmi ali zelenjavnimi jedmi, omakami, golaži, pečenkami, z gorgonzolo, solatami idr.

c) MESNI ŽLIKROFI: Za nadev potrebujemo 400 g kuhanega ali pečenega mesa, 2 jajci, poper, olje ali mast, peteršilj in kislo smetano. - Meso je lahko mešano, po želji in okusu dodamo lahko suho svinjino, zaseko ali seseklano slanino; če dodamo slanino, ne dodajamo masti.

Testo pripravimo in razvaljamo kakor za prejšnje žlikrofe, v enakomernih presledkih damo nanj kupčke nadeva, oblikujemo žlikrofe in jih skuhamo. - Meso zmeljemo ali drobno seseklamo. Dodamo prepraženo čebulo, ko zarumeni, jajci, poper, sesekljan peteršilj in kislo smetano. Čebulo lahko prepražimo tudi na zaseki ali na suhi slanini.

Mesne žlikrofe serviramo z govejo juho ali z drugimi čistimi juhami, kot prilogo s solato ali tudi kot začetno jed. Če jo ponudimo kot samostojno ali začetno jed, jo navadno zabelimo.

d) SKUTNI ŽLIKROFI: Za slan nadev potrebujemo: 1/2 kg skute (cottage cheese); 50 g masla, pol skodelice goste smetane, drobtine, malo čebule, sol, 2 jajci, peteršilj. Za sladek nadev: 1/2 kg skute, 50 g masla, drobtine, 2 jajci, cimet, 100 g sladkorja, limonino lupino, vanilijev sladkor in rozine.

Testo pripravimo kakor pri prejšnjih žlikrofih.

Slan nadev: Skuto pretlačimo, da je bolj rahla in se lepo umeša. Olje in rumenjaka posebej umešamo in dodamo skuti, primešamo seseklano čebulo in peteršilj, sol in drobtine po potrebi in na koncu sneg iz beljakov.

Sladek nadev: Skuto pretlačimo. V maslo umešamo rumenjaka in sladkor, seseklano limonino lupino, vanilijev sladkor, oprane in posušene rozine, drobtine, zmešamo s skuto in dodamo sneg iz beljakov.

Žlikrofe skuhamo v slanem kropu. Slane zabelimo z ocvirki, sladke pa z drobtinami in jih povrh lahko potresemo s sladkorjem.

Pa Bog žegnaj!

(Viri in literatura: revija Jana, 1983; <http://zlikrofi.si>; www.kulinarika.net; <http://okusno.je/recept/idrijski-zlikrofi-1461923588>; A. Grum, Slovenske narodne jedi, CZNG, Ljubljana 1976, 131-133.)

VABILO NA PRAZNOVANJE 45-LETNICE BLAGOSLOVA CERKVE SV. RAFAELA

Letos spet praznujejo naše slovenske cerkve v Avstraliji svoje jubileje. Zlati jubilej praznuje naša cerkev sv. Cirila in Metoda v Melbourne - Kew, blagoslovil jo je 20. oktobra 1968 koprski škof dr. Janez Jenko, ki je kot prvi slovenski škof obiskal Slovence v Avstraliji. Naša cerkev sv. Rafaela v Sydneyu - Merrylandsu je bila blagoslovljena 14. januarja 1973, blagoslovil jo je ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič. Cerkev sv. Družine v Adelaide - West Hindmarshu je 13. februarja 1983 blagoslovil ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar. Cerkev vseh svetih v Wollongongu - Figtreeju pa 27. novembra 1983 domači škof msgr. William Murray.

NAŠE OBLETNICE smo se preprosto spomnili pri sv. maši v nedeljo, 14. januarja 2018. - Naslednji mesec, 11. februarja, nas je obiskal in maševal naš stari znanec p. dr. Mihael Stanislav Vovk OFM s Svete Gore, naš bivši provincial, ki je 29. januarja v Melbourne praznoval svoj 80. rojstni dan. Prinesel je štolo z vezanim vstalim Kristusom, ki jo je p. Ciril A. Božič OFM OAM EV podaril naši cerkvi.

V NEDELJO, 13. MAJA 2018, NAS BO OBISKAL NAŠ ŠKOF MSGR. VINCENT LONG VAN NGUYEN OFMConv, KI BO PRI SV. MAŠI OB 9.30 DOPOLDNE BLAGOSLOVIL NAŠE NOVE ORGLE IN PODELIL ZAKRAMENT SV. BIRME NAŠIM BIRMANCEM.

NAŠA OSREDNJA PRAZNOVANJA PA BODO V OKTOBRU, ko nas bosta obiskala ljubljanski nadškof in metropolit P. STANISLAV ZORE OFM in provincial P. MARJAN ČUDEN:

- V NEDELJO, 14. OKTOBRA, V SYDNEYU - MERRYLANDSU, SV. MAŠA OB 9.30 DOPOLDNE, V WOLLONGONGU - FIGTREEJU PA OB 5.00 POPOLDNE.

- V NEDELJO, 21. OKTOBRA, V MELBOURNU - KEW: SV. MAŠA OB 10.00 DOPOLDNE IN DRUŽINSKO KOSILO.

- V NEDELJO, 28. OKTOBRA, V ADELAIDE - W. HINDMARSH: SV. MAŠA OB 10.00 DOPOLDNE. Dobrodošle narodne noše!

Letos praznuje svojo zlato mašo P. LAVRENCIJ ANŽEL OFM, ki je deloval med nami od leta 1975 do 1979. Sedaj je v Kamniku. Rojaki, ki boste obiskali Slovenijo, se boste lahko dogovorili za srečanje z njim ali se udeležili zlate maše, drugi pa mu lahko pišete, telefonirate ali se ga spomnite v molitvi.

PRIHODNJE LETO PA ZAČENJAMO PRAZNOVATI ZLATI JUBILEJ ŠE MI, saj bomo maja prihodnje leto - 2019 - obeležili že 50 let našega Merrylandsa: slovenskega misijona in cerkve. Že sedaj Vas povabim, da pripravite predloge, da pripravimo še več srečanj ali dogodkov - tudi na poti k zlatemu jubileju blagoslova cerkve 2023, "če bo Bog hotel" - pa da se obdržimo, kar se le da! Še bolj pa povabljeni, da mislimo na duhovno pripravo in prenovo. - **p. Darko**

ZA ZLATI JUBILEJ - SKUPAJ NAPREJ!

p. Ciril, p. Darko, p. David, misijonarka Marija

Rafael, marec 2018

SLOVO OD ZOFKE BRKOVEC 15. februarja 2018

Pravijo, da obljuba dela dolg. Že pred dvajsetimi leti me je Zofka prosila, da bi govorila na njenem pogrebu. Obljubila sem ji, leta so tekla in večkrat me je na to obljubo spomnila. Vedno mi je rekla: "Povej čisto na kratko in glej, da me ne boš preveč hvalila." Danes smo se tu zbrali, da se v tihi žalosti poslovimo od naše ljube Zofke ter se za trenutek posvetimo spominu nanjo.

Zofka Brkovec, rojena Nadlučnik, se je rodila 14. oktobra 1928 in bi bila letos stara 90 let. Rodila se je v Ljubljani, mladost pa je preživela v Lučah v Savinjski dolini. Dne 1. maja 1950 se je poročila z Danetom Brkovcem v Kranju. Rodili so se jima trije otroci, Marinka, Danica in Vinko. Leta 1956 je Brkovecova družina z ladjo Avrelia prišla v Avstralijo.

Zofka je bila po duši zelo čuteča. Rada je imela življenje v vsej svoji lepoti. Vedno sta rada pomagala pri Slovenskem društvu Sydney skupaj z možem Danetom, ki je bil dolga leta v odboru Društva. Oba sta tudi rada pomagala v slovenski cerkvi in misijonu sv. Rafaela, oba z možem sta bila člana naše Igralske družine. Zofka, čeprav je vedno imela veliko tremo, je zelo rada nastopala. Dolga leta je pela v našem cerkvenem mešanem zboru: imela je zelo lep alt.

Bila je tudi članica naše molitvene skupine in Frančiškove družine (FSR), bila je globoko verna. Imela je veliko usmiljenje do bolnikov in jih je rada obiskovala. Vedno je pekla odlične kifeljčke, ki se kar topijo v ustih in le-te je rada ponudila vsakemu, ki jo je obiskal.

Vse do zadnjega je rada prihajala v našo cerkev, v svojem prostem času pa je rada igrala bingo. Naj vam povem še to, da je Zofka zelo spoštovala kruh. Vse drobtinice in star kruh je dala pticam na svojem vrtu.

Zofka je bila dobra mamica, dobra stara mama sedmim vnukom in trem pravnukom. Bila je dobra teta, botra ter mnogim iskrena prijateljica.

Bremena življenja te niso zlomila, bolezen iz tebe vso moč je izpila, - za tabo ostala je velika praznina. A kogar imaš rad, ta nikoli ne umre! In v tolažbo naj vam povem še tale verz našega pesnika Simona Gregorčiča: "Oj, srečna, srečna duša ti, ki zdaj pri Bogu spiš!"

Hvala vsem, ki ste si vzeli čas in ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Zofka, hvala ti za vse trenutke, ki smo jih preživeli s teboj in hvala za vsa dobra dela. Počivaj v miru Božjem in nasvidenje v onostranstvu!

Za vse prijatelje,

Danica Petrič

(Govor po pogrebnosti sv. maši v Merrylandsu)

NOVOPOROČENI MOŽ pravi svojemu prijatelju: "Midva z ženo le redko jeva doma. Navadno greva kam ven."

"Kako? Ali žena ne zna kuhati?"

"Seveda zna, zelo dobro! Ven hodiva zato, da si prihraniva. Enkrat greva jest k njeni materi, drugič k moji, potem sva spet za kosilo pri njeni materi, potem spet pri moji..."

KRALJ JE ŠEL NA LOV, ustrelil zajca, pa ga ni zadel in je bil žalosten. Spremljevalec mu pravi, "Veličanstvo, odlično ste streljali, toda, če niste zadeli, ni vaša krivda, ampak zajčeva."

"Kako - zajčeva?"

"Ko bi bil zajec vsaj še enkrat tako dolg, kot je, pa bi ga gotovo zadeli!"

SEDEMLETNI TINČEK je šel na operacijo. Anestezist ga je spraševal razne stvari, koliko ima bratov in sester, kam hodi v šolo, če imajo doma psa in podobno. Ko je bilo vse pripravljeno, mu je rekel:

"Tako, sedaj pa lepo zapri oči in globoko dihaj. Boš videl, kako hitro boš zaspal!"

"Bom, samo vi morate biti najprej tiho," pravi fantek.

TEREZIKA VSA OBJOKANA PRIPOVEDUJE prijateljici: "Moj šef me bo čisto uničil! Tako me dela živčno, da ne morem več zdržati v službi, ne morem niti jesti niti spati. In zelo sem shujšala zadnje mesece!"

"Res? Zakaj pa ne zamenjaš službe?"

"Saj jo bom, samo prej bi rada shujšala še pet kilogramov!"

BORIVOJ JE NA ULICI prosil vbogajme. Mimo pride njegov znanec in ga okrega: "Kaj, vi še vedno beračite? Zadnjič sem slišal, da ste na loteriji zadeli milijon!"

"To je res, toda recite mi, ali naj zaradi tega lenarim?"

PROFESOR SADJAK je v gostilni naročil kosilo in je natakario pošteno ozmerjal. Šef to vidi in jo vpraša: "Kaj sta pa imela z gospodom, da je tako hud?"

"Oh, nič! Poklical me je in vprašal, kaj plava v juhi, pa sem mu rekla: 'Vi ste pa res odličen profesor, da niti muhe ne poznate!' "

MARIJAN JE PELJAL PSIČKA na sprehod. Ko se je vrnil, je bila žena vsa sladka: "Ooo, kaj si le prišel, ti moj potepinček, srček zlati? Si kaj lačen?"

"Pa sem res, draga," pravi mož.

"Kdo je pa tebe kaj vprašal, cepec? Jaz govorim s Pufijem!"

BOGAT GRAŠČAK JE IMEL veliko kmetijo in tri zelo lene hlapce. Ko je šel nekega vročega dne pogledat hlapce in dekle, ki so obračali seno, so ti lenuhi kar ležali v senci. Poklical jih je:

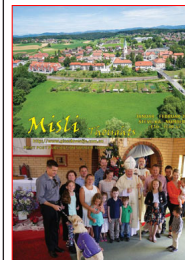
"Fantje, nekaj imam za vas."

Dva sta takoj skočila pokonci, tretji pa je kar naprej spal.

"No, zbudi se, nekaj imam zate," mu pravi gospodar.

"Ali res?" pravi tretji hlapec. "Prosim, bodite tako dobri in mi spustite v žep."

REVİJE, KI JIH TOPLO PRIPOROČAMO ZA BRANJE

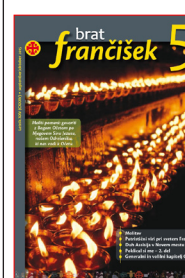
MISLI, izhajajo že 67. leto. List je ogledalo slovenskega življa v Avstraliji. Celoletna naročnina je \$60. **Naslov:** MISLI, P.O. Box 197, Kew VIC. 3101; ☎ (03) 9853 7787; **e-mail:** misli@bigpond.com, http://glasslovenije.com.au

DRUŽINA, ki je na razpolago v cerkveni veži, prihaja po letalski pošti. Cena izvoda je \$ 4.

Naslov: »Družina«, Krekov trg 1, p.p.95, 1001 Ljubljana, Slovenija;

☎ 0011 386 1 360 2830;

http://www.druzina.si

BRAT FRANČIŠEK, je glasilo Frančiškovega svetnega reda v Sloveniji (FSR). Revija izhaja šestkrat letno. Letna naročnina je \$35.

Naslov: Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana, ☎ 0011 386 1 242 9300, **faximile** 0011 386 1 2429 313

SLOVENSKA DIPLOMATSKA PREDSTAVNIŠTVA VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE V CANBERRI:

Veleposlanica: gospa Helena Drnovšek - Zorko
☎ (02) 6290 0000, **faximile** (02) 6290 0619.

Poštne pošiljke: Embassy of Republic of Slovenia, 26 Akame Circuit, O' Malley, ACT 2606.

http://canberra.veleposlanistvo.si

E-mail: sloembassy.canberra@gov.si

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE NSW

Častni konzul: g. Anthony Tomažin
Level 1, 4 Railway Parade, Burwood, NSW 2134
T: +61 2 9715470, F: +61 2 97154801
slovenian.consulate.nsw@gmail.com

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE QLD

Častna konzulka ga. Nevenka Golc Clark,
8 Otranto Ave., Caloundra, QLD 4551
T: 07 5438 1881, F: 07 5491 1606
slovenian.consulate.qld@gmail.com

0409 074 760

Pomoč bolnikom in umirajočim

SPREMEMBA NASLOVA

Če se preselite na drugi naslov, Vas prosimo, da nam takoj sporočite vaš novi naslov.

Prav tako sporočite spremembo telefonske številke, e-maila in drugo.

VELIKA NOČ 2018

*Kaj ti obup te lepe dni greni?
Da, res, ljubezni zate nima svet,
a ne obupaj, nisi sam, poet!
Saj Kristus tvoj je vstal in zdaj živi!
On je s teboj, ki je ljubezni vir,
in v Njem bo našla tvoja duša mir.*

Bl. Alojzij Grozde

**BLAGOSLOVLJENO VELIKO NOČ
VAM VOŠČIMO P. DARKO IN ROJAKI**

Molitev papeža Frančiška za mlade

*Gospod Jezus,
na poti k Sinodi naj tvoja Cerkev
gleda na vse mlade po svetu.*

*Prosimo te, da bi mladi
pogumno in odgovorno živeli,
stremeli za najlepšimi
in najglobljimi stvarmi
in vedno ohranili svobodno srce.*

*Mladim, ki jih spremljajo
in se zanje darujejo modri voditelji,
pomagaj, da bodo odgovorili na klic,
s katerim kličeš vsakogar od njih,
da presničijo načrt za svoje življenje
in dosegli srečo.*

*Ohrani njihovo srce odprto za velike
sanje
in pomagaj jim, da bodo opazili
dobro v svojih bratih.*

*Kakor ljubljeni Učenec,
naj bodo tudi oni pod Križem,
da sprejmejo tvojo Mater,
ki jo Ti sam podarjaš.
Naj bodo priče tvojega vstajenja
in naj prepoznajo,
da si živ poleg njih,
da bi z veseljem oznanjali,
da si ti Gospod.*

AMEN.

Družinska sv. maša, blagoslov otrok in šolskih torb, 24.2.2018.